

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КРЕДИТНИХ ДЕРИВАТИВІВ ПРИ УПРАВЛІННІ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ

Сучасний міжнародний ринок фінансових інструментів постійно і динамічно розвивається. Тому виникнення відносно нових, але досить ефективних інструментів, є наслідком постійних змін на цьому ринку. Для України практика проведення операцій з похідними фінансовими інструментами на розвинутих фінансових ринках є цінним досвідом. Адже саме ці інструменти в майбутньому можуть стати ефективним методом перерозподілу кредитного ризику між учасниками фінансового ринку.

На нашу думку, при управлінні кредитним портфелем для зниження кредитного ризику варто використовувати такі похідні фінансові інструменти, як деривативи.

Визначень поняття кредитний дериватив є досить багато. Вони різного змісту, але передають одну й ту ж суть. Кредитний дериватив – це угода між продавцем захисту та покупцем захисту шляхом передачі частини кредитного ризику. В основному, це позабіржові фінансові інструменти, які відображаються на позабалансових рахунках банку. Банк може бути як покупцем захисту, так і його продавцем, що дозволяє ефективно перерозподіляти кредитний ризик між учасниками фінансового ринку.

Кредитні деривативи можуть бути представлені наступними похідними фінансовими інструментами:

- свопи (дефолтні, на активи, на сукупний дохід, на кредитний портфель, на конвертованість валюти, на кредитний спред);
- форварди (кредитні, на кредитний спред);
- опціони (дефолтні, рейтингові, на кредитний серед, кредитні свопціони на активи);
- індексні деривативи.

Наприклад, наведемо механізм здійснення платежів при використанні кредитного дефолтного свопу як одного з найпоширеніших кредитних деривативів.

В даному випадку при використанні кредитного дефолтного свопу банк є покупцем захисту, а контрагент – продавцем. Банк передає частину кредитного ризику за базовим активом та сплачує контрагенту фіксовану суму (комісію) одноразово або ж періодичними платежами протягом дії договору. Контрагент же сплачує умовний платіж лише при настанні певної події за кредитом (банкрутство, дефолт по платежах, реструктуризація базового активу, зниження кредитного рейтингу, неможливість сплати), якщо ж така подія не відбувається, то контрагент не здійснює взагалі ніяких платежів.

Отже, кредитні деривативи є ефективним методом управління кредитним ризиком, оскільки дозволяють відділити кредитний ризик від базового активу.

Гаряга, Л.О. Можливості використання кредитних деривативів при управлінні кредитними ризиками [Текст] / Л.О. Гаряга // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 травня – 1 червня 2007 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2007. – С. 67-68.